

Raadsvoorstel gemeente Coevorden

Datum commissievergadering	3 november 2020
Versie	1
Agendapunt	10
Naam rapporteur	M. Langenburg
Rv.nr.	
Openbaar	Ja
Portefeuillehouder	Dhr. S. Stegen
Onderwerp	Programmabegroting 2021 en meerjarenraming 2022-2024
Voorgesteld besluit	<p>1.1. de Programmabegroting 2021 en meerjarenraming 2022-2024 vast te stellen;</p> <p>1.2. te beschikken over de algemene- en bestemmingsreserves en voorzieningen;</p> <p>1.3. te beschikken over de investeringskredieten;</p> <p>1.4. in te stemmen met de structurele verlaging van de stelpost vervangingsinvesteringen;</p> <p>1.5. in te stemmen met de volgende heroverwegingen:</p> <p>1.5.1. Economische visie, structurele verlaging € 20.000 vanaf 2021;</p> <p>1.5.2. Gefaseerd inlopen van het tekort op het sociaal domein, € 200.000 in 2021, € 400.000 in 2022, € 600.000 in 2023, € 800.000 in 2024 en verder;</p> <p>1.5.3. Budget kosten bestemmingsplannen, structurele verlaging € 20.000 vanaf 2021;</p> <p>1.5.4. Centrumplan, incidentele verlaging € 100.000 in 2021;</p> <p>1.5.5. Openbare verlichting, structurele verlaging € 25.000 vanaf 2021;</p> <p>1.5.6. Gladheidsbestrijding, structurele verlaging € 25.000 vanaf 2021;</p> <p>1.5.7. Verhardingen, structurele verlaging € 100.000 vanaf 2021;</p> <p>1.5.8. Stimuleringsfonds, structurele verlaging € 100.000 vanaf 2021;</p> <p>1.5.9. Bedrijfsvoering, structurele verlaging € 185.000 vanaf 2021;</p> <p>1.5.10. Subsidie coördinator, structurele verlaging, € 15.000 in 2021, € 30.000 in 2022, € 45.000 in 2023, € 60.000 in 2024 en verder;</p> <p>1.5.11. Ozb woningen, structurele verhoging opbrengst woningen € 270.000;</p> <p>1.5.12. Stelpost onvoorzien, incidentele verlaging € 50.000.</p> <p>2. In te stemmen met de volgende ontwikkelingen en de daarvoor gevraagde middelen beschikbaar te stellen:</p> <p>2.1. Culturele gemeente, € 125.000 in 2021 en € 95.000 in 2022;</p> <p>2.2. Vitale vakantieparken, bijdrage actieprogramma, € 27.000 in 2022;</p> <p>2.3. Vitale vakantieparken, projectleiding, € 50.000 in 2021 en € 50.000 in 2022;</p> <p>2.4. Schoolzwemmen, structureel € 30.000 vanaf 2021;</p> <p>2.5. Bijdrage Zorg en Veiligheidshuis Drenthe, structureel € 16.000 vanaf 2021;</p> <p>2.6. Programma Intergenerationele armoede, € 250.000 vanaf 2021 tot en met 2024;</p> <p>2.7. Verhoging jaarlijkse storting reserve groot onderhoud De Swaneburg, € 34.000 vanaf 2022;</p> <p>2.8. Verhoging exploitatiebijdrage De Swaneburg, structureel € 30.000 vanaf 2021;</p> <p>2.9.a Aanleg fietspad Geeserstream, structureel € 13.000 vanaf 2022;</p> <p>2.9.b. Hiervoor een investeringskrediet van € 380.000 in 2021 beschikbaar te stellen;</p> <p>2.10. Onderzoek fietsverbindingen, incidenteel € 40.000 in 2021;</p> <p>2.11.a. Project Achterste Erm (N376), structureel € 4.000 vanaf 2022;</p> <p>2.11.b. Hiervoor een investeringskrediet van € 100.000 in 2021 beschikbaar te stellen;</p> <p>2.12.a. Fietspaden van asfalt naar beton, € 10.000 vanaf 2022, met een olopende kapitaallast naar € 16.000 in 2024;</p> <p>2.12.b. Hier investeringskredieten voor beschikbaar te stellen in 2021, 2022 en 2023, elk jaar voor een bedrag van € 200.000;</p> <p>2.13. Maatregelen niet actief beveiligde overweg, incidenteel € 70.000 in 2022;</p> <p>2.14.a. Project Mepperstraat, Meppen, structureel € 29.000 vanaf 2022;</p> <p>2.14.b. Hiervoor een investeringskrediet van € 450.000 in 2021 beschikbaar te stellen;</p> <p>2.15. Bestrijding eikenprocessierups, structureel € 120.000 vanaf 2021.</p> <p>3. De ontwikkelingen als volgt van dekking te voorzien:</p> <p>3.1. Uit het budget voor amateurkunst € 50.000 in 2021 en 2022 voor ambitie 1.</p> <p>3.2. Uit de stelpost vervangingsinvesteringen, onderdeel mobiliteit, de volgende bedragen voor ambities 9, 10, 11 en 12: € 40.000 in 2021, € 27.000 in 2022, € 30.000 in 2023, € 33.000 in 2024.</p> <p>3.3. Uit de reserve Innovatie zorg jaarlijks een bedrag van € 100.000 in 2021 tot en met 2024;</p> <p>3.4. Uit de stelpost vrije begrotingsruimte: € 471.000 in 2021, € 601.000 in 2022, € 409.000 in 2023, € 409.000 in 2024.</p> <p>4. De Nota financieel beleid aan te passen op bovenstaande besluitvorming onder 1.4.</p>

Aan de raad,

Inleiding

In het kader van de planning- & controlcyclus bieden wij u de Programmabegroting 2021 en meerjarenraming 2022-2024 ter vaststelling aan. De basis voor deze Programmabegroting is gelegd in het eerste planning- & controldocument voor 2021: de Kaderbrief 2021.

De begroting is beschikbaar in ons financiële portaal op <https://financien.coevorden.nl/>.

Met de vaststelling van de Programmabegroting 2021 (hierna: 'begroting') door uw raad op 10 november 2020 stemt u in met het beleid en de inzet van middelen voor de jaren 2021 tot en met 2024.

Vooruitlopend op het aanbieden van voorliggende begroting hebben wij u in onze brief van 8 oktober geïnformeerd over deze begroting en de hoofdlijnen met u gedeeld.

Samenvatting van de financiële begroting

Wij hebben de Programmabegroting 2021 opgebouwd vanuit de Kaderbrief 2021. Het nieuwe financieel meerjarenperspectief is in alle jaren positief. Wij hebben dit gerealiseerd door een aantal heroverwegingen en het inzetten van de stelpost vrije begrotingsruimte. Hiermee houden wij structurele en incidentele ruimte in de begroting en de algemene reserve om ook in de toekomst ontwikkelingen en ambities van dekking te kunnen voorzien. Wij denken daarbij aan de herijking van het gemeentefonds in december dit jaar, de gevolgen van de coronacrisis, maar zeker ook aan investeringen in onderwijshuisvesting, de binnenstad van Coevorden en klimaat- en duurzaamheidsopgaven.

Wij doen u een aantal voorstellen voor ontwikkelingen c.q. ambities. Dat pakket omvat in 2021 circa € 660.000, variërend in omvang naar € 540.000 in 2024. Wij stellen voor deze ambities te dekken uit een aantal budgetten binnen de begroting en de stelpost vrije begrotingsruimte.

Argumenten

1.1 Op grond van de gemeentewet is het verplicht een begroting op te stellen.

In artikel 190 van de Gemeentewet is vastgelegd dat het college jaarlijks een begroting opstelt en aanbiedt aan de gemeenteraad. Met deze begroting bieden wij inzicht in de beleidsinhoudelijke voornemens en vragen wij uw raad om goedkeuring.

Financieel meerjarenperspectief

Het financieel meerjarenperspectief is als volgt opgebouwd:

ACTUALISATIE MEERJARENPECTIEF				
<i>(bedragen x € 1.000)</i>				
	2021	2022	2023	2024
Saldo Kaderbrief 2021	-894	-902	-1.360	-1.638
Mutaties Programmabegroting 2021				
<i>Ontwikkeling inkomsten</i>				
Septembercirculaire	-178	49	-283	-212
Belastingen, huren en pachten		70	70	70
<i>Ontwikkeling uitgaven</i>				
Loon- en prijsontwikkelingen	-165	-165	-165	-165
Autonome ontwikkelingen	106	106	106	106
Verbonden partijen	-12	-12	-12	-12
Meerjaren investerings programma	284	342	107	-3
Overige ontwikkelingen	-189	-268	-318	563
Vrijval stelpost vrije begrotingsruimte	414	735	1.100	1.100
Saldo na verwerking mutaties	-635	-45	-755	-191
Heroverwegingen	1.110	1.175	1.390	1.605
Nieuw saldo meerjarenraming	475	1.130	635	1.414

De belangrijkste verschillen in de actualisatie van bovenstaand perspectief zijn als volgt:

- De verwerking van de septembercirculaire van het gemeentefonds leidt tot schommelingen in de inkomsten;

- De verhoging van de toeristenbelasting per 2022 naar € 1,35 leidt tot een meeropbrengst van € 70.000;
- De verwerking van de nieuwe pensioenpremies leidt tot een nadeel van € 165.000 vanaf 2021;
- Een hoger verwacht aantal aanvragen voor omgevingsvergunningen leidt tot een voordeel van € 106.000 als autonome ontwikkeling;
- Een klein verschil op de begroting van Veilig Thuis Drenthe leidt tot een nadeel van € 12.000 bij de verbonden partijen;
- De actualisatie van onze investeringen en het vrij laten vallen van een deel van de stelpost leidt tot voordelen in het Meerjaren Investerings Programma;
- Overige ontwikkelingen zoals de actualisatie van de budgetten voor uitkeringverstrekking en de actualisatie van de budgetten in de nieuwe jaarschijf 2024 leiden tot diverse verschillen.
- Door een aantal heroverwegingen te doen en de stelpost vrije begrotingsruimte in te zetten, hebben wij in alle vier de jaren een sluitende begroting gerealiseerd.

Het saldo is in alle jaren positief. Het bedrag loopt op naar € 1.414.000 in 2024. Het inzetten van de stelpost vrije begrotingsruimte was niet voldoende om een sluitende begroting te realiseren. Daarom hebben wij een aantal heroverwegingen doorgevoerd. Dit maakt dat wij in alle vier de jaren een positief begrotingsresultaat hebben gerealiseerd. Dat is vrije begrotingsruimte. Dit is ruimte in de begroting om ontwikkelingen en ambities van dekking te voorzien.

Begroting structureel en reëel in evenwicht

Om vast te kunnen stellen dat de begroting structureel en reëel in evenwicht is, is het van belang dat inzicht wordt geboden in het incidentele of structurele karakter van de baten en lasten. Daarom nemen wij altijd een overzicht op van de incidentele baten en lasten. Wij betrekken het resultaat van dit overzicht bij het structurele begrotingssaldo.

Uit de berekening van het structurele saldo van de begroting blijkt dat de begroting meerjarig in evenwicht is: nadat het saldo is gecorrigeerd met de incidentele effecten, blijft het begrotingssaldo in alle jaren ruim positief. Dat wil zeggen dat wij onze structurele verplichtingen ruimschoots kunnen afdekken met structurele inkomsten.

STRUCTUREEL BEGROTINGSSALDO				
<i>(bedragen x € 1.000)</i>				
	2021	2022	2023	2024
Saldo meerjarenraming	475	1.130	635	1.414
Incidentele baten en lasten				
Incidentele baten	-237	-250	-	-
Incidentele onttrekkingen aan de reserves	-1.370	-397	-224	-100
Incidentele lasten	1.422	1.009	256	256
Incidentele stortingen in de reserves	137	335	-	97
Saldo incidentele baten en lasten	-48	697	32	253
Structureel begrotingssaldo	427	1.827	667	1.667

Deze tabel is in de Programmabegroting opgenomen onder de tegel 'Financiële begroting', onderdeel 'Structureel evenwicht en vrije begrotingsruimte'.

Financieel gezond

Het structurele begrotingssaldo is meerjarig positief. Daarnaast blijven wij jaarlijks € 2 miljoen toevoegen aan de algemene reserve om de vermogenspositie te versterken. Om onvoorziene tegenvallers op te vangen, hebben wij beschikking tot een jaarlijkse stelpost onvoorziën. Ook beschikken wij over een stelpost voor vervangingsinvesteringen. Wij hebben ruimte om tegenvallers op te vangen. In welke mate de herijking van het gemeentefonds en de financiële gevolgen van de coronacrisis een beslag doen op deze ruimte, is onzeker. Wel weten wij dat wij een goede buffer hebben opgebouwd in de afgelopen jaren. Dat geeft tijd en ruimte om investeringen in de toekomst te doen en mogelijke toekomstige tegenslagen op te vangen.

1.2. Het beschikken over reserves en voorzieningen is een bevoegdheid van de raad.

Wij stellen uw raad voor om over de reserves en voorzieningen te beschikken. Het overzicht van de betreffende toevoegingen en onttrekkingen die wij voorstellen voor de jaren 2021-2024, is opgenomen in de Programmabegroting onder bijlage 4.

Voor 2021 hebben wij de mutaties in de reserves en voorzieningen onderstaand weergegeven. Wij

OVERZICHT VAN NIEUWE INVESTERINGEN				
<i>Bedragen x € 1.000</i>				
Omschrijving investering	2021	2022	2023	2024
Vastgoed				
Indexatie krediet IHP 2020 Burg. Wessels Boer en kindvoorziening, Dalen	78			
Indexatie krediet IHP 2021-2025, vernieuwing scholen Schoonoord		80		
IHP, scholen Schoonoord, voorbereidingskosten nieuwbouw	160			
Riolering				
Vervanging en optimalisatie riolering				1.255
Pompen en gemalen				300
Facilitair				
Huisvesting A. Kramersingel 4, vervanging inventaris			340	
Tractie				
Vervanging VW Crafter 69-VDT-1				70
Vervanging VW Crafter 78-VKZ-8				70
Vervanging VW Crafter 77-VKZ-8				70
VW Transporter T6 V-345-BB (zuid)				70
VW-bus verlengde uitvoering VT-318-V				30
Houtversnipperaar Linddana 2014				65
hoogwerker Manitou 180ATJ 2014				65
	Totaal nieuwe kredieten	238	80	340
			340	1.995
Omschrijving budget				
Vorbereidingskosten De Nieuwe Veste	100			
Tijdelijke huisvesting Burg. Wessels Boer school Dalen	125			
	Totaal nieuwe budgetten	225	-	-

Vorig jaar heeft uw raad de investeringen voor de jaren 2020 tot en met 2023 goedgekeurd. In onderstaand overzicht treft u de nieuwe investeringskredieten aan. Door middel van dit raadsvoorstel vragen wij uw raad deze kredieten beschikbaar te stellen.

Het IHP vraagt een indexatie van een tweetal kredieten

Uw raad heeft vorig jaar kredieten beschikbaar gesteld voor de Burgemeester Wessels Boer school (in combinatie met de kindvoorziening in Dalen) en de scholen in Schoonoord. Het beschikbaar gestelde krediet voor Dalen is € 1.302.000 en voor Schoonoord € 3.002.000. De ramingen voor deze investeringen zijn in 2018 opgesteld. Wij constateren dat deze ramingen aan inflatie onderhevig zijn en vragen uw raad om € 78.000 en € 80.000 aanvullend beschikbaar te stellen. Voor de nieuwbouw in Schoonoord vragen wij een voorbereidingskrediet van € 160.000.

Naast de investeringskredieten, die wij over de levensduur van het actief afschrijven, vragen wij u twee budgetten beschikbaar te stellen voor 2021. Voor de voorbereiding van een investering in De Nieuwe Veste vragen wij u een bedrag van € 100.000. Dit budget is voor verder en diepgaand onderzoek naar scenario's voor verbouw/renovatie/nieuwbouw. Het betreft het opstellen van een functioneel programma van eisen, een technisch programma van eisen en mogelijk ook het eerste begin van de ontwerpfase. Afhankelijk van de uitkomsten van de onderzoeken en het gekozen scenario, kunnen wij de voorbereidingskosten activeren en afschrijven. Omdat op dit moment niet zeker is of wij de kosten mogen activeren, vragen wij u voor 2021 een budget van € 100.000. In Dalen zal tijdens de renovatie van de Burgemeester Wessels Boer-school tijdelijke huisvesting geregeld worden voor het onderwijs en de kinderopvang. Deze kosten bedragen voor één jaar € 125.000.

De kapitaallasten van de kredieten zijn verwerkt in de meerjarenbegroting. Deze tabel maakt ook onderdeel uit van de begroting en is opgenomen onder de tegel 'Bijlagen', bijlage 2 overzicht nieuwe investeringen. Daarin treft u ook de vorig jaar goedgekeurde investeringskredieten aan.

1.4. Door het bereikte ideaalcomplex in investeringen is het niet nodig om structureel € 200.000 voor schommelingen in investeringen te begroten.

Wij stellen voor de stelpost vervangingsinvesteringen te verlagen van € 200.000 naar € 100.000. Voor het jaar 2021 laten wij het restant van de stelpost volledig vrijvallen in het resultaat van de

begroting. Wij zien namelijk dat in het ideaalcomplex van investeringen de vrijval van oude investeringen en het doen van nieuwe investeringen tot beperkte verschillen in de kapitaallasten leiden. Een budget van € 200.000 is daarom erg ruim om de schommelingen op te vangen. Wanneer wij gedurende het begrotingsjaar 2021 (spoed)investeringen moeten doen die wij nu niet kunnen voorzien, dan zal de investering in 2021 pas tot rente en afschrijving (kapitaallasten) in 2022 leiden. Voor mobiliteit stellen wij voor € 40.000 in 2021 beschikbaar te houden ter dekking van een voorgestelde ambities. Wij hebben een stelpost onvoorzien voor onvoorzien, onuitstelbare en onvermijdbare kosten.

Samen met deze aanpassing zien wij de mogelijkheid om vanaf 2024 een structurele kapitaallast van € 200.000 af te dekken voor toekomstige investeringen in de renovatie of nieuwbouw van De Nieuwe Veste. Hiermee maken wij een begin met het creëren van financiële dekking. Wij hebben de ontwikkeling rond De Nieuwe Veste opgenomen bij de overige ontwikkelingen, die wij nog niet financieel hebben vertaald. De renovatie/nieuwbouw wordt momenteel onderzocht en verkend. De omvang van de stelpost vervangingsinvesteringen na alle mutaties is als volgt.

OPBOUW STELPOST VERVANGINGSINVESTERINGEN				
<i>(bedragen x € 1.000)</i>				
	2021	2022	2023	2024
Reguliere vervangingsinvesteringen		100	100	100
Mobiliteit	40	35	36	37
Sport		8	60	113
Onderwijshuisvesting De Nieuwe Veste				200
	Totaal	40	143	196
			196	450

1.5.1. De voorgestelde heroverwegingen zijn zorgvuldig tot stand gekomen en doen geen afbreuk aan de realisatie van onze doelen en ambities

Wij hebben geïnventariseerd op welke beleidsterreinen mogelijkheden zijn tot heroverwegingen. Wij hebben daarbij gekeken naar wettelijke en bovenwettelijke taken. Aan het ingezette beleid ligt besluitvorming ten grondslag, die in de afgelopen periode in nauwe samenspraak met inwoners, verenigingen, instellingen en ondernemers tot stand is gebracht. Daarom heeft onze heroverweging zorgvuldig plaatsgevonden; niet alleen vanuit een financiële invalshoek. Wij zien een aantal mogelijkheden voor om beleid en/of uitvoering zodanig in te richten, dat er financiële ruimte gecreëerd kan worden. Het betreft onder andere budgetten waar in de loop van de tijd ruimte is ontstaan, waar wij budgetten anders inzetten om hetzelfde doel te bereiken, het gefaseerd inlopen van het tekort in het sociaal domein en het creëren van extra inkomsten door het tarief voor de ozb van woningeigenaren in 2021 te bevroeren. Samengevat gaat het om de volgende heroverwegingen.

HEROVERWEGINGEN				
<i>(Bedragen x € 1.000)</i>				
	2021	2022	2023	2024
Nummer en onderwerp				
1. Economische visie	20	20	20	20
2. Gefaseerd inlopen tekort sociaal domein	200	400	600	800
3. Budget kosten Bestemmingsplannen	20	20	20	20
4. Centrumplan	100			
5. Openbare verlichting	25	25	25	25
6. Gladheidsbestrijding	25	25	25	25
7. Verhardingen; Algemeen	100	100	100	100
8. Stimuleringsfonds	100	100	100	100
9. Bedrijfsvoering	185	185	185	185
10. Subsidiecoördinator	15	30	45	60
11. Ozb woningen: tarief 0%	270	270	270	270
12. Stelpost onvoorzien	50			
	Totaal	1.110	1.175	1.390
		1.605		

Wij hebben deze heroverwegingen verwerkt in de begroting. Op onderdelen betreft dit een wijziging van bestaand beleid. Wij brengen de heroverwegingen expliciet naar voren in dit raadsvoorstel, zodat wij uw raad inzicht bieden in de keuzes die wij als college hebben gemaakt.

1.5.2. Door tot heroverwegingen over te gaan, houden wij structurele ruimte om tegenvallers op te vangen én investeringen te blijven doen

Wij hebben weliswaar mogelijkheden in de begroting om tekorten op te vangen, zoals bijvoorbeeld de structurele toevoeging aan de algemene reserve van € 2 miljoen. Wij kiezen er nadrukkelijk voor om deze structurele storting intact te laten. Wij doen dit om ook de nadelige effecten van de herijking van het gemeentefonds op te kunnen vangen én in de toekomst te kunnen blijven investeren. Ook na deze begroting en deze bestuursperiode. In de tegel 'Ontwikkelingen' hebben wij diverse ontwikkelingen benoemd die nog niet financieel te vertalen zijn, maar waarschijnlijk een flink beroep op onze financiële middelen zullen doen: onderwijshuisvesting, het centrum van Coevorden, onderhoud in combinatie met verduurzaming en klimaatadaptatie.

2. De ontwikkelingen leiden tot inzet van middelen. Dit vraagt om goedkeuring door uw raad.

Evenals vorig jaar hebben wij een extra 'tegel' in de begroting opgenomen waarin wij inzicht bieden in ontwikkelingen en voorstellen doen voor de inzet van middelen. De financiële effecten van deze ontwikkelingen hebben wij *niet* in voorliggende begroting verwerkt. Dit betekent dat de ontwikkelingen, afhankelijk van de besluitvorming door uw raad, effect hebben op het saldo van de begroting. Deze wijze van verwerking is gelijk aan de wijze waarop wij voorgaande jaren zijn omgegaan met de ambities in de Programmabegroting 2019 en Programmabegroting 2020. Wij hebben hiervoor gekozen om een duidelijke scheidslijn aan te brengen tussen bestaand beleid en nieuwe ontwikkelingen. Wij verwachten dat dit het besluitvormingsproces in uw raad ten goede komt.

De omvang van het pakket met ontwikkelingen is als volgt:

- 2021 € 661.000
- 2022 € 778.000
- 2023 € 539.000
- 2024 € 542.000

3.1. De ondersteuning van amateurkunst heeft in het culturele jaar een overlap

Bij de Programmabegroting 2019 is in de ambities besloten tot een structurele versterking van ons cultuuraanbod en het uitdragen van dat cultuuraanbod. Dat draagt bij aan een breed toegankelijk en toekomstbestendig cultuuraanbod voor jong als oud. Wij willen in ieder geval de cultuurhistorie van de gemeente Coevorden meer zichtbaar maken en uitdragen. Één van de onderdelen van die ambitie is de ondersteuning van de amateurkunst. In de jaren 2021 en 2022 zijn wij culturele gemeente. Wij zien dat in die jaren een overlap zit op het zijn van culturele gemeente en de ondersteuning van amateurkunst. Daarom stellen wij voor om in deze twee jaren het budget voor amateurkunst te betrekken c.q. in te zetten voor het zijn van culturele gemeente.

3.2. De inzet van de stelpost vervangingsinvesteringen is passend voor de mobiliteitsvraagstukken

Kenmerk:
68426-2020

Omdat wij een aantal voorstellen doen voor mobiliteitsvraagstukken, stellen wij voor om de stelpost vervangingsinvesteringen voor een deel in te zetten. Aan deze stelpost is eerder structureel € 90.000 toegevoegd ter dekking van investeringen in mobiliteit. Hier zijn bij de Programmabegroting 2019 de kosten voor de zuidelijke ontsluitingsweg uit gedekt. Er is ruimte om de incidentele en structurele lasten van de ambities van dekking te voorzien. Het betreft de ambities 9, 10, 11 en 12:

- Aanleg fietspad Geeserstream;
- Onderzoek fietsverbindingen;
- Project Achterste Erm;
- Fietspaden van asfalt naar beton.

3.3. De inzet van de reserve Innovatie zorg past bij de insteek van de aanpak van Intergenerationele armoede

Wij hebben het programma 'Kansrijk opgroeien, voorkomen en doorbreken van intergenerationele armoede' vormgegeven. Dit programma is gericht op het voorkomen van problematiek en het doorbreken ervan. Dit moet leiden tot lagere uitgaven. Dit heeft eerst een investering nodig. Het daarvoor benodigde bedrag is in de komende vier jaar € 1 miljoen. Wij stellen voor dit bedrag te dekken door de resterende € 400.000 uit de reserve innovatie zorg hiervoor in te zetten en het resterende bedrag jaarlijks uit de algemene middelen te dekken.

DEKKINGSVOORSTEL ONTWIKKELINGEN				
<i>(Bedragen x € 1.000)</i>				
	2021	2022	2023	2024
Omvang pakket ontwikkelingen	-661	-778	-539	-542
Dekking	190	177	130	133
Nog van dekking voorzien	-471	-601	-409	-409

3.4. De vrije begrotingsruimte is beschikbaar voor nieuwe ontwikkelingen

Om het volledige pakket met ontwikkelingen van dekking te voorzien, stellen wij voor om de vrije begrotingsruimte in te zetten. Dit is het meest voor de hand liggende en geëigende budget om in te zetten. Op deze stelpost is het saldo van de begroting na actualisatie beschikbaar. Na bovengenoemde inzet onder de argumenten 3.1. tot en met 3.3. is de dekking ten laste van de begrotingsruimte als volgt.

DEKKINGSVOORSTEL ONTWIKKELINGEN				
<i>(Bedragen x € 1.000)</i>				
	2021	2022	2023	2024
Nog van dekking voorzien	-471	-601	-409	-409
Dekking uit stelpost vrije begrotingsruimte				
Omvang stelpost vrije begrotingsruimte	475	1.130	635	1.414
- Inzet voor ontwikkelingen 2021-2024	-471	-601	-409	-409
Saldo stelpost vrije begrotingsruimte	4	529	226	1.005

Vrije begrotingsruimte

Meerjarig is - ook na inzet van de stelpost vrije begrotingsruimte - een surplus in de begroting aanwezig. Deze loopt op naar ongeveer € 1 miljoen in 2024.

Verloop algemene reserve

Indien uw raad instemt met de Programmabegroting, is het verwachte verloop van de algemene reserve en de ontwikkeling van de solvabiliteit in de komende vier jaren als volgt.

VERLOOP ALGEMENE RESERVE				
<i>(bedragen x € 1.000)</i>				
	2021	2022	2023	2024
Stand begin boekjaar	28.568	30.209	32.209	34.209
Toevoegingen	2.000	2.000	2.000	2.000
Onttrekkingen	- 359	0	0	0
Stand eind boekjaar	30.209	32.209	34.209	36.209
Solvabiliteit	33%	36%	39%	43%

Solvabiliteitsratio

Op basis van de geprognosticeerde balans is de verwachting dat de solvabiliteit zich in 2024 zal ontwikkelen naar 43%. Dit is een gunstige ontwikkeling. Wij zijn daarin wel terughoudend in het anticiperen op deze ontwikkeling in 2024. Naarmate de prognose verder in de toekomst ligt, is deze meer onzeker. Ons eigen vermogen, ons balanstotaal, toekomstige stortingen en onttrekkingen zijn, zeker over vier jaar, minder zeker.

Wij willen ruimte houden voor toekomstige ontwikkelingen door daar alvast voor te sparen. In de tegel 'Ontwikkelingen' in de begroting noemen wij een aantal ontwikkelingen die grote financiële consequenties kunnen hebben.

In ons financieel beleid hebben wij vastgelegd dat de solvabiliteit zich tussen de 30% en 40% mag bewegen. Gezien bovengenoemde ambities en het feit dat de solvabiliteit in de jaarschijf 2024 op een geprognosticeerde balans is gebaseerd, komen wij in deze begroting niet met voorstellen om de solvabiliteit terug te brengen binnen de bandbreedte 30% - 40% te brengen.

4. De besluitvorming in de Programmabegroting 2021 bevat een structurele beleidswijziging en leidt tot een aanpassing in de Nota financieel beleid.

Onder argument 1.4. in dit voorstel benoemen wij de stelpost vervangingsinvesteringen. In de huidige Nota financieel beleid is opgenomen dat deze stelpost een volume heeft van € 200.000. Indien u instemt met het voorstel onder punt 1.4, dan vragen wij u in te stemmen met de geactualiseerde versie van de Nota financieel beleid. In de bijlage treft u dit document aan. De wijzigingen staan op pagina 7 en zijn gemarkeerd met een groen kader.

Opmerkingen

Verordeningen

Gelijktijdig met het proces en de vaststelling van de begroting zijn eveneens de belastingverordeningen voor het nieuwe jaar samengesteld. De verordeningen worden ter vaststelling aangeboden aan uw raad in uw vergadering op 10 november 2020.

Kosten, baten, dekking

In het totaal van dit advies hebben wij u meegenomen in de opbouw en de totstandkoming van het actuele financieel meerjarenperspectief 2021-2024.

Aanpak/uitvoering

Op dinsdag 3 november 2020 vindt de behandeling van de begroting in de commissie plaats. Op dinsdag 10 november 2020 vindt besluitvorming in uw raad plaats. Ter voorbereiding vindt een technisch vragenuur plaats op 29 oktober 2020. Vervolgens zullen wij de begroting inclusief de besluitvormende documenten (raadsvoorstel en eventuele moties en/of amendementen) naar de toezichthouder, de provincie Drenthe, verzenden. Hiermee voldoen wij aan de deadline van 15 november.

De financiële verwerking van de besluitvorming over de ontwikkelingen, die nog niet zijn vertaald in de Programmabegroting 2021, vindt plaats door middel van een begrotingswijziging. Deze begrotingswijziging bieden wij u aan ter besluitvorming in de gemeenteraad van januari 2021.

Kenmerk:
68426-2020

de gemeentesecretaris

de burgemeester

B.M. de Vries

B.J. Bouwmeester